

جستاری در رویکرد تحول گرایانه حقوق محیط زیست در کشورهای اسلامی (مطالعه موردی جمهوری اسلامی ایران و کشورهای حاشیه

خلیج فارس) - حسین موحدیان، سبحان طبیبی

فسخ قرارداد به عنوان طریق جبرانی در کنوانسیون بیع بین المللی کالا (مطالعه تطبیقی) - محمد مهدی اسدی
پویبیشی در «تمایز جرم سیاسی از جرم امنیتی»: تحلیل پرونده‌های جرم سیاسی در ایران - محمد لری نژاد، مصطفی منصوریان
نقد و بررسی فقهی-حقوقی شروط ضمن عقد نکاح مندرج در سند رسمی ازدواج - فائزه دری صفت، فریبا حاجی علی
مسئولیت دولت و مدیران بحران در پرتو قانون مدیریت بحران کشور (با نگاهی به سیل امامزاده داوود) - محمدرضا داراب‌پور،

سید علیرضا میرکمالی

سازوکار تنظیم و تعدیل محرمانه بودن تحقیقات مقدماتی - مرتضی راسته
تحریم قضات دیوان کیفری بین‌المللی توسط ایالات متحده آمریکا در پرتو قواعد حقوق بین‌الملل - سید سعید داعی الاسلام
مقایسه رکن مادی جرم سرقت رایانه‌ای با سنتی - علی پایدارفرد، احمدرضا امتحانی، جواد نادری عوج بغزی
خدمت وظیفه در مفاهیم اجبار و اختیار با تأکید بر ضرورت آگاهی نسبت به مواضع حقوق بین‌الملل پیرامون ایفای نقش کودکان به

عنوان سرباز - پوریا ابراهیم زاده، سمیه رحمانیان

فرآیند دادرسی مالیاتی در حقوق موضوعه ایران - صبا نباتی
اصول حاکم بر تحمیل دلیل در حقوق کیفری ایران - امیر محمدی، سهیلا مرادی قلعه، محمد مهدی حیدری
واکاوی رویکرد کارشناسانه در احراز رابطه استناد - جواد نادری عوج بغزی، فاطمه صانعی
بررسی ظاهای قانون حمایت از حقوق کودکان و نوجوانان با تأکید بر نقش دفاتر حمایت از حقوق کودکان و نوجوانان دادگستری -

نسترن ارزانیان

چگونگی اعمال نظارت بر نحوه عملکرد بنیاد مستضعفان - سید مهدی رضوی، داوود قاسمی، حامد سروی
مقابله با «عادی‌سازی روابط» با رژیم صهیونیستی از منظر حقوق بین‌الملل: تعهدات و ظرفیت‌ها - محمد ستایش‌پور
بازپروری کودکان و نوجوانان محروم از آزادی - سید سجاد رزاقی موسوی

ماهیت سازمان‌های عمومی غیردولتی بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی در نظام بین‌الملل و حقوق ایران - سید مهدی رضوی، داوود

قاسمی، سید هادی پژومان

مسئولیت مدنی اشخاص حقیقی ناشی از بیماری کروناویروس - مجتبی مقصدوی، حمید سلیمانی
رویکرد قانون مجازات اسلامی نسبت به پیشگیری از جرم در جرائم اطفال و نوجوانان - علی کریمی، صادق فتیلی
تدابیر حمایتی انگلستان در قبال قاچاق مهاجرین در شرایط خاص با نگاهی ویژه به وضعیت اقدام نظامی روسیه علیه اوکراین و
دوران همه‌گیری کرونا - زهرا وهبی، آرش رزمی

جنبه‌های حقوقی مسئله رضایت به مداخله نظامی توسط دولت ثالث - کیان بیگلربیگی، نوید مضروب سمنانی
بررسی رابطه بین تراکم جمعیت و جرم‌شناسی در اهواز - حمید عیاده‌پور، علی صالحی، صادق فتیلی
ارزیابی رویکرد قانون اساسی در تعیین ضوابط و مصادیق امر به معروف و نهی از منکر - رستم علی اکبری، حسین امینی، بهنام

کریمی، جواد دارابی

میانی تعدد و تکرار جرم در پرتو آموزه‌های جرم‌شناختی - جمشید سیاه‌منصور، احمدرضا امتحانی، علی پایدارفرد
بازجستی بر پلیس جامعه محور و نقش آن در عدالت ترمیمی - سید سجاد رزاقی موسوی
تجاوز به معلولین: اولین پژوهش ایت‌رتتی مرتبط با تجاوز به افراد معلول - صادق فتیلی، محمد فتیلی، ابراهیم مقدم
جرم‌شناسی جنوب - زهرا وهبی، رستم علی اکبری

سیاست جنایی مسئول، جرم و سیاست جنایی - پیمان دولتخواه پاشاکی

ویژگی‌های یک مترجم خوب با نگاهی به مترجمان در حوزه حقوق - زهرا وهبی، عاطفه قربانی

Fiqh-legal review of the conditions included in the marriage contract included in the official marriage document

Faezeh Dorisefat

Master's degree student of Islamic Law, Faculty of Theology, Alzahra University, Tehran, Iran (Corresponding Author)

Fariba Hajiali

Associate Professor in Department of Islamic Law, Faculty of Theology, Alzahra University, Tehran, Iran

نقد و بررسی فقهی-حقوقی شروط ضمن عقد نکاح مندرج در سند رسمی ازدواج

فائزه درزی صفت

دانشجوی کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه الزهراء(س)، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

faezedorisefat@yahoo.com

فریبا حاجی علی

دانشیار گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات، دانشگاه الزهراء(س)، تهران، ایران

f.hajiali@alzahra.ac.ir

Abstract

According to the Civil Law, marriage is a legal contract in which different rights and duties are given to the couple. The Supreme Judicial Council has placed twelve conditions in the marriage contract. One of the serious problems with the set of conditions included in the marriage contract is that although the marriage registrar is obliged to explain the conditions contained in the marriage document to the couple case by case, but since this is done during the marriage contract, according to the time situation It is possible for the parties to carefully reflect on the provisions of the obligations, and most people are not aware of such conditions until the time of the marriage ceremony, as a result, at the time of the marriage, they approve and sign it without knowing what effects and duties these conditions will bring to them. After some time passed from their marriage and they became aware of the effects of the conditions, it is possible for them to regret. Therefore, in order to establish a general balance between the rights and duties of the spouses, it is appropriate to explain to girls and women the possibility of using the conditions during the marriage contract, which means that the spouses can discuss a series of issues agreed upon between them, which the law in their case is silent or the opinion of the law is not to their liking, but according to the law itself, it is possible to register the contrary agreement in the marriage process as a condition of the contract. It is obvious that couples can only agree and compromise against the supplementary laws and cannot compromise against the rules of the matter, which are actually the rules related to public order and good morals. In this regard, the above legal issues and executive and judicial problems show a kind of divergence and confusion of the procedure regarding the setting, verification and implementation of the conditions in the divorce attorney contract, which in turn can disrupt the functioning of these conditions, which in this research will be examined.

Keywords: Terms of Marriage, Marriage, Spouses, Marriage Certificate, Attorney in Divorce.

چکیده

بر اساس قانون مدنی، ازدواج یک عقد قانونی است که در آن حقوق و تکالیف متفاوتی به زوجین داده می‌شود. شورای عالی قضایی در ضمن عقد ازدواج دوازده شرط قرار داده است. یکی از اشکالات جدی به مجموعه شروط ضمن عقد نکاح آن است که هر چند سردفتر ازدواج موظف است که شرایط مندرج در سند نکاح را مورد به مورد به زوجین تفهیم نماید، لیکن از آن جا که این امر در هنگام عقد ازدواج صورت می‌پذیرد با توجه به موقعیت زمانی امکان تأمل دقیق نسبت به مفاد تعهدات از طرفین گرفته می‌شود و اکثر افراد نسبت به چنین شروطی تا هنگام خطبه عقد آگاهی ندارند، در نتیجه در هنگام عقد بدون این که بدانند این شروط چه آثار و تکالیفی برای آنان به بار می‌آورد، آن را تأیید و امضاء می‌کنند. لذا بعد مدتی که از ازدواج شان گذشت و آگاه به آثار شروط گردیدند، امکان دارد پشیمان شوند. بنابراین برای این که تعادلی اجمالی بین حقوق و تکالیف زوجین برقرار شود، شایسته است تا هنگام انعقاد عقد نکاح، امکان استفاده از شروط ضمن عقد به دختران و زنان تفهیم شود به این معنی که زوجین می‌توانند یک سری مسائل مورد توافق بین خود را که قانون در مورد آن‌ها ساکت بوده یا نظر قانون مورد پسند آن‌ها نیست، لیکن مطابق خود قانون، توافق برخلاف آن هم ممکن است، در روند ازدواج به‌عنوان شروط ضمن عقد ثبت نمایند. بدیهی است زوجین، تنها می‌توانند برخلاف قوانین تکمیلی توافق و تراضی نمایند و نمی‌توانند برخلاف قواعد امری که در واقع قواعد مربوط به نظم عمومی و اخلاق حسنه است، تراضی کنند. در این راستا مسائل حقوقی و مشکلات اجرایی و قضایی فوق، نوعی واگرایی و تشتت رویه را در خصوص تنظیم و احراز و اجرای شروط ضمن عقد و کالت در طلاق نشان می‌دهد که این امر به نوبه خود می‌تواند کارکرد این شروط را مختل کند.

واژگان کلیدی: شروط ضمن عقد، نکاح، زوجین، سند ازدواج، وکالت در طلاق.